

LA MEVA GALLINETA

L' any passat jo tenia una gallina rossa que
l, esti nava molt.

Cada dia , quan anaba a donar menjar a les
gallines , agafava la meva gallineta i me la po-
sava a la falda i li donava mès que a les altres
l' atipava ben tipa.

Un dia la mare me la volia vendre a la Marie-
ta de cal Grau , i jo em vaig posar a plorar i la
Marieta va dir: No te la vull , ja en prendre una
altra.

C. Torres

10 anys

Dibuix i clixé de Joan Sarradell

12 anys

CORRER SENSE GANES

Jo tenia una vaca que l'anava a pasturar en un camp d'ofals i quan l'anava a fer venir , es posa a corre al meu darrera i jo tenia por i amb un basto li volia pegar porque no em vanyes .

Dies despres la varem vendre .

Martí Estraguès

9 anys

UNA CACERA

Un dia vaig anar a caçar amb la meua gosseta i ens varem posar a un hort que hi havia cols i va sentir un rastre d'un conill . Jo vaig passar davant del conill i la gosseta me'l va fer venir i jo que faig un salt i l'agafa .

Molt content el vaig portar a casa perquè el fessin a la cassola .

Eduard Busquets

9 anys

Dibuix i clixé del mateix

LA NOSTRA AVIRAM

A casa meva, tot l'estiu durant el dia, tenim l'aviram que volta pel camp perquè així es fa més grossa i no ens cal donar-los tan menjar.

Però a la nit tenim de recollir-la o sino se la menjaria alguna fera, que de vegades en volta ben aprop d'ací.

Per recollir-los vol un xic de paciència, perquè corren i s'enfilen per tot arreu. Un dia estava mirant un pollastre que hi havia dalt d'un arbre i em va caure a la cara que em va fer força mal.

Rosalia Estragués

13 anys

Dibuix i clixé de la mateixa

OBSERVANDO

Una vez fui a casa de un amigo que se llama Ignacio y vi que tenía un perro muy bonito, me fijé en él y conocí que era un perro cazador.

Al poco rato vi pasar por la calle otro perro que no era igual que el de mi amigo i entonces empecé a pensar i comparar las diferentes clases de perros que conocia.

El de mi amigo era un perro perdiguero , es de cuerpo proporcionado y tiene la costumbre de llevar levantada la nariz al viento .

El perro que conozco por "coniller "es pequeño, de pelo gris, estrecho de cuerpo y cola larga ligeramente curvada hacia arriba.

En mi pueblo llamamos " gos d'atura" aquel que sirve para guardar los rebaños. De gran utilidad para el pastor.

El perro de presa, es el que ataca los lobos, suele llevar un collar con clavos que dirigen las puntas hacia fuera porque si los lobos les quieren morder al cuello, que es su costumbre, se hacen daño y no vuelve a poner los dientes en el mismo sitio.

Los que me gustan más son los de " atura" por que tienen el pelo largo y muy bonito, los ojos relucientes y los dientes recortados

Pablo Torres

13 años

Cliché y dibujo del autor en colaboración con
Maria Estragués (13 años)

LA POLLICADA

L'any passat quan teniem la pollicada al camp un dia que la mare em va fer anar a portar-los menja, vet aci el que va passar.

Mentres els hi estava tiran em vaig assentar prop dels pollets i tot d'una veig que passaven un bon estol de gra.

Els pollets al sentir el soroll, van posar-se tots a la meva falda perquè els varen fer por i de tan pes, fins em van tombar.

AL NOSTRE POBLE

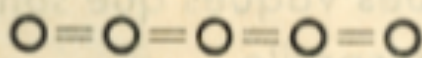
Un dia era al poble i vaig veure l'àguila que
anc va baixan baixan a l'indret mateix d'una
gallina que era vora d'un carro i l'àguila d'un
metre d'alçada ja li va clavar les urpes i se la
va endur cap unes roques molt altes.

Quan vaig veure que l'àguila s'emportava la
gallina vaig pensar com podia esser que la po-
gués portar tot volant i sinó que ho vaig veure

no ho volia creure. La gallina prou cridava i po-
tejava per escapar-se d'aquelles urpes, però fou
inútil, l'àguila no la deixà anar i quan devia ésser
a un lloc que ningú li pogés pendre se la
deuria menjar fen dinar de festa major .

L'àguila doncs, com es veu menja carn, es carni-
vora i es val de la seva força per emportar-se
animals indefensos. És un ocell molt gros, ja li
diuen el rei dels ocells i te ún posat tot orgullós
com si compregués que es l'ocell més valent i
gros.

UNA RUCA

Jo tenia una ruca que la feia anar a pasturar al bosc , i menjava molr , despres l'acompanyava a beure al riu i la feia tornar cap a casa molt depresa ; un dia va passar per el corral i va atrapar un conill i va matar-lo . Al anar a donar menjar als conills vaig trobar-lo mort i pobre conill !

Rosita Balletbo (7 anys)

Dibuix de Julia Espunyes

13 anys

EL NOSTRE BEDELLET

**Tenim un bedell que l'estimo molt.
Cada dia li porto el menja i quan em veu es
posa tot content.
Li dono ofals, faves, remolatxes i despres veu-
re .**

**Quan el porto a beure , de vegades es gira
cap a mi i es posa a fer uns salts de tan con-
tent , que si no m'apar-to em tira cosses .**

Rosé Obiols

13 anys

Dibuix i clixé de la mateixa nena

A LA FERIA

El primer domingo de este mes se celebró como de costumbre una pequeña feria en Orgañá.

Allí fuimos mi padre y yo a vender dos vacas i un ternerillo .

Las dos vacas como eran grandes y podian ir a pié fueron andando guiadas por nosotros hasta la feria pero el ternerillo como era muy joven y temiamos se cansara , lo hizimos llevar en el camión de la leche hasta Orgañá.

Una de las vacas le dábamos el nombre de "Perdiu " y la otra "Griba" .

La "Perdiu " y el ternorillo, los compró un hombre de un pueblo cercano. Mi padre queria por

ellos diez onzas y media, pero aquel hombre solo quiso darle nueve onzas.

Mientras tuvimos el ternero, cada día mi padre dejaba que yo le diera la leche, pero como ahora ya no lo tenemos, me he quedado sin este trabajo que me gustaba mucho.

Ivo Espunyes

10 años

Dibujo y cliché del mismo niño

"Narieda", núm. 4, març 1936. Escoles nacionals, Fígols d'Organyà. Arxiu Comarcal de l'Alt Urgell. Fons Joan Sarradell. p. 8 - 9

LES TRUITES

Al riu Segre s'hi pesquen força classes de peixos, truites, barbs, anguiles, bragues i cua-roig.

Els més bons son les truites, que tenen un gust mol fi .

N'hi ha de molt grosses, algunes han pesat més de dos terces .

Les truites es coneixen perquè tenen l'esquena amb uns piquets de colors vermell i blau .

Les pesquen amb canya i filerons .

Nuria Sala

10 anys

Cuando llego a casa de regreso del colegio, ayudo a mis padres y hermanos en lo que puedo pues hay trabajo para todos .

En casa tenemos dos vacas, tres burros y un rebaño de ovejas y cabras. Recogemos un poco de aceite , trigo , patatas , fruta , hierba , y somos dueños de un bosque de pinos , robles y encinas .

Cuando es vacaciones o domingo, voy al bosque a recoger setas .

De las que vendí el año pasado hice más de cinco duros .

Mi familia está constituida por mi padre y madre , dos hermanos que hay en casa y ya son mayores, uno que está de mozo en Basella pueblo cerca de Pons (cabeza de partido) y una hermana que está de sirvienta en Orgañá .

Todos son mayores que yo, pero yo se muchas mas cosas que ellos, pues , no han tenido la suerte de poder ir al colegio tanto tiempo como yo .

Juan Sarradell

(12 años)

Dibujo y cliché del mismo

LA RUCA

Nosaltres femim una ruca que alguna vegada la porto a abeurar, i alguna vegada que li porto menjar es posa a bramar.

Josep Choi

8 anys

"Narieda", núm. 6, maig 1936. Escoles nacionals, Fígols d'Organyà. Arxiu Comarcal de l'Alt Urgell. Fons Joan Sarradell. p. 7

LA PAPALLONA

La papallona es un animalet molt bonic , però tot el que te de bonic o te també de dolent, perquè abans d' ésser papallona es oruga i s'alimenta de les plantes del l'hort. La de la col principalment , aci dalt ens fa molt mal , deixen les fulles de les cols totes rosegades .

La vida de la papallona es molt curiosa .

Néix d'uns ouets com a caps d'agulla , allavors es en forma d'oruga. Al cap d'un temps que es oruga , forma una capseta (no fa capull) i allavors ja surt la papallona, que quan ja s'ha tornat bonica papallona, es quan menys vida te.

Es suposa si sols te uns vuit dies de vida . Pon els ouets en gran quantitat i allavors mor .

La papallona com tots els insectes te tres parts principals , cap, toraxs i abdomen. En el cap te dos ulls la boca i dos antenes .

En el torax te 4 ales y 3 parells de potes .

L'abdomen està format d'anelles .

Ignasi Sala

13 anys

DIBUIX DEL NATURAL

LA PAPALLONA

Dibuix i clixé de Joan Serradell (12 anys)

"Narieda", núm. 6, maig 1936. Escoles nacionals, Fígols d'Organyà. Arxiu Comarcal de l'Alt Urgell. Fons Joan Sarradell. p. 8 - 9

LA RATA

La rata es un animal perjudicial para las casas y sus habitantes, lo mismo que para la agricultura y el payés .

Come cuanto encuentra a su alcance y casi todo consigue alcanzar, pues penetra en los sitios más escondidos y sube en los lugares más difíciles .

En cuanto a la agricultura , se come las plantas tiernas cuando las hay, y cuando no, las que encuentra , siendo de gran aprecio para ella los semilleros .

No come como los demás animales, sinó que roe .

La mordedura de una rata es muy mala y a veces mortal si no se cura como es debido y a tiempo .

Un dia que , como de costumbre, fui a dar de comer a las vacas al corral , vi una rata muy grande y grité :

Mirad que rata más grande .

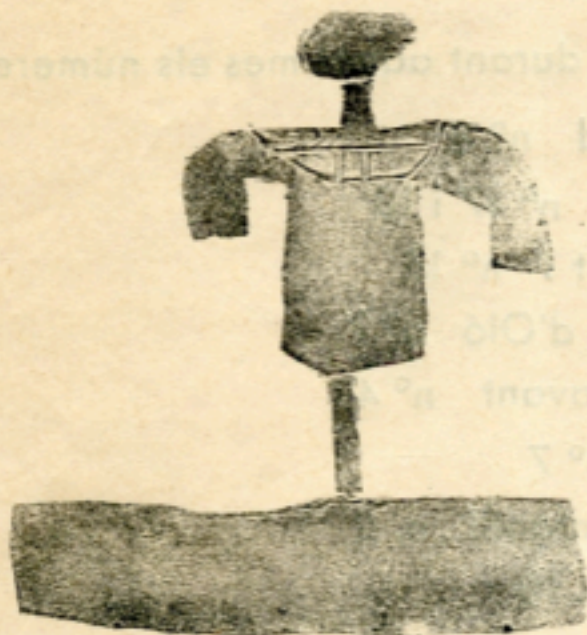
Me puse a correr detrás de ella y pude pisarle la cola pero ella se escapó hacia fuera de casa . Allí estaba el mozo que tenemos para que nos ayude al quehacer del campo y con un garrote la persiguió y apalizó hasta que la dejó muerta .

Miguel Soláns

13 años

Dibujo y cliché del mismo

L' ESPANTA OCELLS

Al nostre hort hem posat un espanta ocells ,
perqué no vinguin les garces i d' altres ocells
a menjar-se les verdures. L'hem vestit amb una
americana i una gorra vella perquè els ocells
es pensin que es un home i no s'hi atansin.

Pobres ocellets si tothom els espantes no po-
drien menjar , però si no fem aixó ens deixen
s ense tomaqueres ni res a l'hort .

Tot es prou llastimós .

Nuria Serradell

11 anys

Dibuix i clixé de la mateixa

QUAN ERA PETITA

Una vegada, quan era petita, vaig anar a buscar llenya amb el pare, al bosc de Boroliu.

Mentre estàvem per allí vàrem trobar una conillera (un cau). El pare la va mirar . Hi havia dos conillets molt petitets , que encara no hi veien .

Lavors , el pare va dir : Matem-los , perquè igual es moriran puig quan vingui la seva mare , amb l'olor coneixerà que hem vingut i s'en tornarà, els deixarà sols , per salvar-se ella deixarà morir als seus fillets. Els avorreix .

Però jo vaig dir :

— No els matem pare , que m'els emportaré a casa per jugar .

Així ho vàrem fer .

En arribar a casa els vaig ensenyar a la mare tota contenta i ella va dir :

— El que podries fer es fer-los menjar a la gateta que s'engreixarà .

Com que jo estimava molt a la gateta i aquesta tenia un gatonet xic , xic , vaig pensar que la mare tenia molta rao, i els hi vaig donar .

La gateta, n'agafà un amb les dents i s'el emporta cap dalt on tenia el seu fillet . Lavors tornà a buscar l'altre i també s'el emporta .

Van passar uns quans dies, fins que un dia va

rem anar a dalt i veiérem que els dos conillets corrien tots espavilats . En veure'ns es van posar a correr cap al niu del gatet i la gateta els donava mamá .

Vaig tenir una gran alegria i allavors encara em vaig estimar més a la gateta per lo bona que havia estat . Va estimar més als conillets que la seva propia mare .

Maria Montaner

EL TALP

Aquet mati he anat a la reguera a rentar-me els peus i les cames .

Estava acotxat netejan-me els peus i tot d'una i casi be per sobre dels peus, m'ha pasat una rata corren molt .

Jo he tingut un sust i m'he posat a cridar .

Al sentir els meus crits han sortit de casa seva moltes dones per veurer el que passava i al veurer la rata han dit :

— Ca , no , això no es una rata , això es un talp .

Ens posàrem tots a correr darrera del talp i jo amb un bastó llarc i groixut que portava , el vaig encertar d'un cop i el vaig matar .

Vicenç Espunyes

8 anys

Dibuix i clixé del mateix nen

EL GAT DE CASA

A casa nostra tenim un gatet molt mansoi . Es diu Xilín .

Quan li passo la ma pel cap, després pel coll, i vaig seguin per tot el seu cos, aquella pell de seda tan fina , ell està tot content .

De vegades quan li faig una carícia , allarga la poteta com si volgés saludar .

¡ Quin gatet mes amable !

S'en va cap a l'era tot tranquil per agafar les rates.

L'altre dia el vaig xafar i em va clavar les urpes a la ma i ¡ Quina sangrera em va sortir ! . Tambè es un animallet ben ipòcrita perquè demostrava que erem molt amiguets i al més petit descuit, ja em clavà les urpes .

Nuria Sala
10 anys

Dibuix i clixè de la mateixa nena
